සාන්දවශීලයෙහි සමාජ උපයෝගිතාව

[illegible]

[illegible]

[illegible] ප්‍රතිපත්ති [illegible] එක් සමඟින් [illegible] 21 වැනි සියවසේ ජීවත්වන [illegible] විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික [illegible] දියුණුවක් ලබා සිටිති. [illegible] ගැනී ලොකී පුද්ගල [illegible] සියල්ල [illegible] (Global [illegible]) ලෙස හැඳින්වේ.

[illegible] කෙරෙන ප්‍රශ්නයක් සමීප වී [illegible] ක්‍රිස්තු පූර්ව යුගයෙහි [illegible] සිටිති. නිරතුරුවම [illegible] එමඟින් සමීප උරුමයෙන් අප [illegible] දැක්ම සාමයික, දාර්ශනික හා [illegible] විෂයෙහි නූතන ඥානය පදනම් [illegible] මිනින් සැකසුනු විචාර එල්ල [illegible] වී තිබෙයි. එමඟින් 21 වැනි [illegible] ජීවත්වන නූතනිකයින්හට බුදුසමයේ [illegible] පදනම් ලෙස සැලකෙන සාන්දවශීලයෙහි ඇති වැදගත්කම කුමක්ද ? එය [illegible] කුඩා ද? නූතනයෙහි ජීවත් වන විශ්වීය මානවයාගේ මූලික අවශ්‍යතාවලට අදාළ අපේක්ෂාවන් හා ගැලපේදැයි යන ප්‍රශ්න සාකච්ඡා කෙරේ. එසේ නූතන කාලයේ ඇත [illegible] විචාරයක යෙදෙන මහාචාර්ය [illegible], මේ ආකල්ප කෙරෙහි [illegible] අවශ්‍ය නැති [illegible]. නූතන යුගයේ අප නූතන ඥානයෙහි ආලෝකයෙන් පැරණි සියල්ල පිළිබඳ විවේචනශීලී වීම පැරණියන්ගේ අපේක්ෂාවන්ට [illegible] එසේ [illegible] කෙරේදැයි (සාන්දවශීලය හා නූතන සමාජය. නිවින් සහ සාන්දවශීල විචාරණ අංකය. 33පි.)

මෙහිලා අරමුණවන්නේ මුල 'ශබ්දය' යැයි හඳුන්වනු ලබන මිනිසාගේ කොට විශ්වීය මානවයාගේ අපේක්ෂාවන් සමානවාද, බුදුසමයේ සාන්දවශීල ප්‍රතිපදාව එම අපේක්ෂාවන් ඉටු කරන්නක් දැයි උපනිෂ්ඨ නිගමනයක් පවතින් විචාරයට ලක් කිරීමයි.

බුදුසමයේ සාන්දවශීල ප්‍රතිපදාව

අන්තවාද හා දෘෂ්ටිවාද බැහැර කරන බුදුසමය නිර්වාණගාමී ප්‍රතිපදාවක් නිර්දේශ කරයි. එය මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව (මජ්ඣිමා පටිපදා) යි. (සංයුක්ත නිකාය පස්වන භාගය (2) 270 පි. එතෙ තෙ උභො අන්තෙ අනුපගම්ම මජ්ඣිමා පටිපදා තථාගතෙන අභිසම්බුද්ධා, චක්ඛුකරණී ඤාණකරණී, උපසමාය අභිඤ්ඤාය සම්බොධාය නිබ්බානාය සංවත්තතී) චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයෙහි ඇතුළත් වන වැනි වූ දුක්ඛ නිරෝධගාමිනී පටිපදා අරියසච්ච නම් වූ ආර්ය මාර්ගය ඉන් ප්‍රකාශ වේ. (සංයුක්ත නිකාය, පස්වන භාගය, 27පි. අයමෙව අරියො අට්ඨංගිකො මග්ගො), අංග අටකින් යුක්ත ආර්ය මාර්ගය ත්‍රිශික්ෂාවකින් සම්පූර්ණ කළ යුතු වේ. එහිලා සීල ශික්ෂාව (සීලක්ඛන්ධ) අනුපූර්ව වශයෙන් පූර්වගාමී වේ. (මජ්ඣිම නිකාය 1, 706 පි.) ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගයේ සම්මාවාචා, සම්මා කම්මන්ත හා සම්මා ආජීව යන මාර්ගාංග තුන අධිසීල ශික්ෂාවට අයත් වේ. මෙහි දක්වෙන සීල ශික්ෂාව ආර්ය මාර්ගයේ පදනම ලෙස සැලකේ. එමඟින් ත්‍රිවිධ ශාසනයෙහි පදනම්වන්නා ලෙස ද සීල ශික්ෂාව (අනුපුබ්බ සික්ඛා) සලකනු ලැබේ. සීලයෙන් තොරව සමාධියක් හෝ සමාධියකින් තොරව සාක්ෂාත් වන ප්‍රඥාවක් හෝ නොවන බව කියනු ලැබේ.

බුදුසමයෙහි ඉගැන්වෙන සාන්දවශීල ප්‍රතිපදාව විවිධ අංශ පවතින් සූත්‍ර සාහිත්‍ය තුළ විවරණය

වී තිබේ. අංගුත්තර නිකායේ පඤ්චක නිපාතයේ පඤ්චවිධ සූත්‍රයෙහි සීලය ධනයක් (සීල ධනං) ලෙසත්, (අංගුත්තර නිකාය III, 82 පි.) වනිජ්ජසජ්ජ සූත්‍රයෙහි සීලය සම්පදාවක් (සීල සම්පදා) ලෙසත් (අංගුත්තර නිකාය V, 240 පි.) සඳහන් වේ. 'පඤ්චවිධ' සූත්‍රයෙහි සීලධන ව්‍යවහාරයෙන් ද වනිජ්ජසජ්ජ හා පත්තකම්ම සූත්‍රයන්හි 'සීල සම්පදා' යන ව්‍යවහාරයෙන් ද අවධාරණය දක්වෙන්නේ පඤ්ච සීලය යි. සුත්ත නිපාතයේ ධම්මික සූත්‍රයේ ගිහිවත (ගහට්ඨවත්තං පන වො වදාමි) හා පැවිදි වත (භික්ඛුනීතාගු ලොකීතං) යැයි දෙවනක් දක්වමින්, ගිහිවත සම්පූර්ණ වන්නට නම් නිත්‍ය සීලය හා උපෝසථ සීලය (පාණෙ න හානෙ ... උපවසුපොසථං) වශයෙන් දෙවැදෑරුම් සීල ප්‍රතිපදාවෙහි නිරත විය යුතු බව පෙන්වා දී තිබේ. (සුත්තනිපාත, 112-120 පිටු.) මෙහි සඳහන් නිත්‍ය සීලය පඤ්ච සීලය යි. එය ගාථා පහකින් දක්වා ඇත.

1. ප්‍රාණවධ නොකරන්නේය, නොකරවන්නේය. පාණං න හානෙ න ච ඝාතයෙය්‍ය
2. අනුන් සතු ස්වල්ප වූ ද කිසියම් වස්තුවක් නුදුන් දෙය ගත් නොකරන්නේ ය. අනුන් ලවා ද පොරකම් නොකරවන්නේ ය. සබ්බං අදින්නං පරිවජ්ජයෙය්‍ය
3. මෛථුන සේවනය දුරලන්නේය. ඉන්ද්‍රිය වශීව රකින්නට නොහැකි නම් පරඹුවන් සේවනය නොකරන්නේය. අබ්‍රහ්මචරියං පරිවජ්ජයෙය්‍ය - පරස්සදාරං නාතික්කමෙය්‍ය
4. බොරු නොකියන්නේය, නොකියවන්නේය න මුසා භණෙය්‍ය - සබ්බං අභූතං පරිවජ්ජයෙය්‍ය
5. මද්‍යපානය නොකරන්නේය. පානය කරන්නට නො අනුදන්නේය.

මජ්ජං ච පානං න සමාචරෙය්‍ය (සුත්ත නිපාත 118 පි.) මෙසේ වූ පඤ්චසීලය සම්පූර්ණ කිරීම තුළ ගිහිවත සම්පූර්ණ වන බවත්, උපෝසථ දිනයන්හි අෂ්ටාංග උපෝසථය සම්පූර්ණ කළ යුතු බවත්, ධම්මික සූත්‍රයෙහි ම දක් වේ. එහි මුල් සික්ඛා පහම පඤ්චසීලය තුළම ගොඩනැගී ඇත. උපෝසථ සීල වශයෙන් හැඳින්වෙන අෂ්ටාංග සීල නවාංග උපොසථසීල, ගෘහීය දසසීල ආදී ගිහියනට අයත් සීලයන්හි මුල් සික්ඛා පද පහම පඤ්චසීලය තුළින් ම ගොඩනැගේ. ප්‍රව්‍රජිත වන කෙනෙක් පැවිදි වනවිට අයත් සාමණේර හා සාමණේරී දසසීලයන්හි ද මුල් සික්ඛාපද පහත් උපසම්පන්න භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ ප්‍රාතිමෝක්ෂ සීලයේ ද එම සික්ඛාපද විවිධ නමින් ක්‍රියාත්මක වේ. උදාහරණ ලෙස සතර පාරාජිකා ධර්ම ද සතර අකරණීය ධර්ම ද මෙසේ නම් කළ හැකි ය. පාරාජිකා ධර්ම මගින් සිදුවන්නේ සාසනික ජීවිතයෙන් සදාකාලයට ප්‍රතික්ෂේප කරලීමයි. පාරාජිකා පත්තියට පත්වන භික්ෂුවකගේ භික්ෂු භාවය අහෝසි කිරීම සදාකාලික දෝෂයට හේතු වේ. අකරණීය ධර්ම මගින් සිදුවන්නේ භික්ෂූණියට පදනම දීම යි. මේ නිසා සතර අකරණීය ධර්ම සතර පාරාජිකාවන්ට පෙර වූ සිව් ප්‍රබල යැයි කියනු ලැබේ. එසේ ම බෞද්ධයාගේ ගිහි විනයට අයත් ලෙස සැලකෙන දීඝ නිකායේ සිඟාලෝවාද සූත්‍රයෙහි ද පුද්ගලයා කෙලෙසීමට පත් කරන ධර්ම හතරක් සතර කර්මක්ලේශ (චත්තාරො කම්ම කිලෙසා) යැයි දක්වා තිබේ. එනම්,

1. ප්‍රාණඝාතය - (පාණාතිපාතො ඛො ගහපති කම්මකිලෙසො)
2. අදත්තාදානය - (අදින්නාදානං කම්මකිලෙසො)
3. කාමමිථ්‍යාචාරය - (කාමෙසු මිච්ඡාචාරො කම්මකිලෙසො)
4. මුසාවාදය - (මුසාවාදො කම්මකිලෙසො) යනුයි. (දීඝ නිකාය III, 290 පි.)

මෙහි ද කර්ම ක්ලේශ නමින් හඳුන්වන්නේ පඤ්ච සීලයට අයත් සික්ඛාපද කඩ කිරීම යි.